

POKLICNI STANDARD

Status: OBJAVA V URADNEM LISTU RS

1. Ime in koda poklicnega standarda

Stikalničar/stikalničarka v elektroenergetiki 5220.003.5.0

2. Ime in koda poklica

Stikalničar/stikalničarka v elektroenergetiki 8161.07

3. Raven zahtevnosti

V.

4. Poklicne kompetence

Kandidat:

1. načrtuje, pripravi, izvede in kontrolira lastno delo
2. racionalno rabi energijo, material in čas
3. varuje zdravje in okolje
4. komunicira s sodelavci
5. sodeluje v skupini
6. upravlja turbino v skladu z obratovalnimi navodili
7. zbuja generator in sinhronizira generator z električnim omrežjem po predpisanih postopkih
8. izvaja stikalne manipulacije
9. izvaja prelivanje viška vodo preko zapornic in nadzoruje vodostaje

5. Opis poklicnega standarda

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
Analiza, načrtovanje in organizacija dela	pregleda obratovalno dokumentacijo in plan dela stikalnih manipulacij	<ul style="list-style-type: none"> • pregleda obratovalne dokumente do zadnje njegove izmene • pregleda plan dela stikalnih manipulacij in proizvodnje/porabe električne energije
Operativna dela	upravlja turbino v skladu z obratovalnimi navodili	<ul style="list-style-type: none"> • zaganja turbine po fazah po obratovalnih navodilih • kontrolira frekvenco, napetost in kolesni kot med agregatom in omrežjem • povečuje vrtljaje z odpiranjem turbine • mehansko zavira turbino po obratovalnih navodilih • pozna zgradbo in delovanje turbine • pozna obratovalne postopke za zagon, delovanje in zaustavitev turbine
	zbuja generator in sinhronizira generator z električnim omrežjem po predpisanih postopkih	<ul style="list-style-type: none"> • vključuje zbujanje generatorja • spreminja vrtljaje turbine • spreminja zbujanje ne generatorju • pozna zgradbo in delovanje generatorja • pozna postopke sinhronizacije

		generatorja z električnim omrežjem v skladu s predpisanimi obratovalnimi postopki
	izvaja stikalne manipulacije v skladu s predpisanimi postopki dela	<ul style="list-style-type: none"> • preklaplja naprave v elektroenergetskem sistemu • preveri in zagotovi varen priklop naprav na električno omrežje ali izklop iz njega • pozna delovanje naprav elektroenergetskega sistema • pozna konfiguracijo in karakteristike prenosnega omrežja, s katerim upravlja
	izvaja prelivanje viška vode preko zapornic v času visokih vod in nadzoruje vodostaje	<ul style="list-style-type: none"> • spremlja in nastavlja pretok vode na posamezni hidroelektrarni v skladu z obratovalnimi navodili
Administrativna dela	vodi predpisano obratovalno dokumentacijo	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja telekomunikacijsko in informacijsko tehnologijo ter izpolnjuje predpisano obratovalno dokumentacijo • izpolnjuje obratovalno dokumentacijo (obratovalni dnevnik, tabele, knjigo depeš) • izdelava dnevno poročilo o stikalnih manipulacijah in izrednih dogodkih
	izdeluje dnevni obračun proizvedene in uporabljene električne energije v skladu s predpisano dokumentacijo	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava dnevni obračun proizvedene in porabljene električne energije
Nadzor dela	nadzoruje obratovalne parametre, stikalne manipulacije in spremlja izvajanje vzdrževalnih del	<ul style="list-style-type: none"> • odčitava meritve trenutnih in povprečnih vrednosti proizvodnje in uporabe električne energije ter v primeru odstopanj od obratovalnega plana ukrepa v skladu z obratovalnimi navodili • nadzoruje obratovalne parametre v skladu z obratovalnimi navodili • sodeluje pri določanju mesta in vzrokov napak • spremlja izvajanje vzdrževalnih del
	nadzoruje vodostaje in prelive vode preko zapornic	<ul style="list-style-type: none"> • nadzira prelive preko zapornic, zamašenost rešetk in nivo vode v času visokih vod
Zagotavljanje kakovosti	zagotavlja optimalno obratovanje elektroenergetskih naprav	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja optimalno obratovanje elektroenergetskih naprav z minimalno porabo primarne energije • skrbi za optimalno napetost • skrbi za izvedbo stikalnih manipulacij • pozna karakteristike delovanja elektroenergetskih naprav za delovanje • pozna standarde kakovosti električne

		<p>energije</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna postopke stikalnih manipulacij
Komunikacija	komunicira s sodelavci	<ul style="list-style-type: none"> • komunicira v slovenskem jeziku • komunicira s sodelavci, z dežurnim vzdrževalcem pri javljanju izpadov in okvar elektroenergetskih naprav in z zunanjimi strokovnimi partnerji • ustno sporoča poročila nadrejenemu dispečerju in vodji objekta • pisno dokumentira v skladu s predpisano dokumentacijo • obvešča center za obveščanje o nevarnosti poplav
Varovanje zdravja in okolja	skrbi za lastno varstvo ter varuje zdravje in okolje	<ul style="list-style-type: none"> • skrbi za lastno varnost, da se ne zgodijo poškodbe zaradi električnega toka ali mehanske poškodbe • pozna in izvaja pravila o varstvu in zdravja pri delu, o požarni varnosti in varovanju okolja

6. Delovna skupina za pripravo poklicnega standarda

- dr. Pavle Omahen, ELES
- Bojan Drol, Svobodni sindikati ELES
- Marjan Bračun, Holding Slovenske elektrarne Maribor
- Matej Strahovnik, Izobraževalni center elektrogospodarstva Slovenije
- Matija Nadižar, Elektro Gorenjska
- Milan Stebernak, Izobraževalni center elektrogospodarstva Slovenije
- Zoran Marčenko, ELES
- **Koordinator:** mag. Primož Hvala Kamenšček, CPI